

A szellemi tulajdon értékesítése utáni bevétel adózásának módosító javaslata

A Magyar Feltalálók Egyesülete kezdeményezte a Pénzügyminisztériumnál 2000. március 13-án, az SZJA törvény azon rendelkezéseinek módosítását, amelyek a szellemi tulajdon *(szabadalmaztatott találmány, növény- és állatfajta, topográfia, használati minta, ipari minta, védjegy, szerzői mű, szoftver kiadói joga, know-how, stb.)* eredeti jogosultja *(feltalálója, alkotója)* vagyoni értékű jogának átruházására vonatkoznak.

A jelenlegi szabályozás, az eredeti jogosult ilyen bevételeit a személyi jövedelemadó törvény 39. § (2) bekezdésében foglalt fogalmi meghatározás alapján önálló szellemi tevékenységből származó bevételnek minősíti, és mint ilyen, a többi jövedelmekkel összevontan adózik.

Fentiek véleményünk szerint a nemzetközi jog és a Magyar Alkotmány jogelveivel ellenesek, és nem szolgálják a közérdeket, ezért javasoljuk az 1995. évi CXVII. törvény alábbi módosításait.

JAVASLAT

3. § (31)

Vagyoni értékű jog: a szellemi tulajdonnak (szabadalom: 1995. évi XXXIII. törvény; használati minta: 1991. évi XXXVIII. törvény; ipari minta: 1978. évi 28. törvényerejű rendelet; védjegy: 1997. évi XI törvény; szerzői jog: 1999. évi LXXVI. törvény) a külön törvényekben meghatározott jogosultsága, a tartós földhasználat, a földhasználat, a használat, a telki szolgálat, a lakás és a helyiség bérleti joga (ide értve az albérletet), az üdülőhasználati jog, a külföldiek ingatlanhasználati joga.

39. § (2)

Törölve

Indoklás

A jelen adótörvény a szellemi tulajdon tekintetében a Kádár rendszer végnapjainak szemléletét tükrözi még, miszerint az alkotó ember szellemi munkás és nem szellemi tulajdonos!

Akkoriban, a szellemi tulajdon létrehozói, az eredeti jogosultak, a feltalálók illetve az alkotók a találmány illetve a mű megszületését követően a vagyoni értékű jogaikról automatikusan lemondtak a munkáltatójuk, azaz végső soron az állam, mint tulajdonos javára.

Magyarország 1945 után, egyedül a „szocialista tábor” országai közül, elismerte ugyan a szellemi tulajdonnal kapcsolatosan az egész világon érvényes jogokat, de ez, mint minden más polgári jog, az állam mindenhatósága következtében sajátosan érvényesült.

A MAFE 1989-ben éppen azért alakult meg, mert az összevont adózás bevezetésekor a találmányokból származó jövedelmek külön adózását szerettük volna megtartatni.

Az utolsó kádári parlament illetékes bizottságai előtt többször is kifejtettük véleményünket, miszerint a találmányok révén elérhető jövedelmeket külön kell adóztatni, mert azok nem munkajövedelmek. Érvelésünket nem fogadták el, kompromisszumos megoldásként, „kárpótlás” gyanánt került az SZJA törvénybe tevékenységi kedvezményként a találmányi díj illetve jogdíj után fizetendő összegből egy rész, amely után nem kellett adót fizetni. Ezt a kedvezmény azóta lefaragták, az infláció következtében értéke ma három tank benzinnek felel meg. E szabályozás kára viszont jelentős, mert a piaci viszonyok kialakulását akadályozza, valamint alkotmányos- és nemzetközi jog ellenes állapotot teremt a szellemi tulajdon terén.

A nyolcvanas évek végén a találmányok és művek jogosultja még a „szocialista szektor” illetve jogutódai voltak. A rendszerváltozás folyamata 1989-et követően felgyorsult. A szellemi tulajdon terén ez abban nyilvánult meg, hogy a feltalálók illetve az alkotók lettek jogosultjai műveiknek. A volt szocialista vállalatok, intézmények, egyetemek sorra lemondtak a szabadalmas jogairól a feltalálók javára. Az új szabadalmi bejelentések háromnegyede pedig ma olyan feltalálóktól származik, akik egyben tulajdonosai is a vagyoni értékű jogoknak. Ez megfelel a magángazdálkodáson alapuló országok átlagának. A keletkezett szerzői jogokat sehol sem regisztrálják, a megoszlás azon a területen is hasonló.

A jelenleg hatályos SZJA törvény tehát a szellemi tulajdon elidegenítése után kapott bevételt munkajövedelemként kezeli, és összevontan adóztatja. Ez azt jelenti, hogy a tulajdonos általában az ilyen bevétel után 40%-nyi adót fizet. Ha ingatlant vagy egyéb vagyoni értékű jogot ad el valaki, akkor levonhatja a megszerzés igazolt ráfordításait, vagy átalányként a bevétel 75 %-át, és a fennmaradó rész után 20 % adót kell fizetnie, természetesen nem összevonva más jövedelmekkel.

A jelenlegi SZJA törvénynek a szellemi tulajdonra vonatkozó előírásai nem felelnek meg a szellemi tulajdonnal kapcsolatban Magyarország által aláírt egy sor nemzetközi egyezménynek (WIPO, TRIPS dokumentumok), az 1991. évi XVIII. törvény szellemének, és egyben alkotmányellenesek (lásd 7-9. §; 13. §) is, mivel sértik a tulajdonformák egyenrangúságának, a vállalkozás szabadságának elvét

Az általunk javasolt törvénymódosítás egyszerű, a hatályos SZJA törvény szerkezetén, elvein semmit nem változtat.

Javaslatunk eltöröl egy adókedvezményt, így nem rontja a költségvetés helyzetét.

Ez a módosítás jogszerűvé teszi az SZJA törvényt.

A javaslat elfogadása esetén a szellemi tulajdon értékesítése utáni adózás megfelel majd a nemzetközi gyakorlatnak.

E változtatás szolgálni fogja a piaci viszonyok kiteljesedését is, így ezen keresztül többletbevételhez jutatja az államot.

E változás megfelel a szellemi tulajdont létrehozó alkotók érdekeinek is, mert jogtalan adóterheiket csökkenti.

Budapest, 2000. június 1.

Dr. Vedres András főtitkár